

KLP

Månedsrapport for mars 2025

Markedskommentar

- Ikke noe rentekutt fra Norges Bank i mars
- Svak måned i de globale aksjemarkedene
- Det norske aksjemarkedet hadde en positiv utvikling

Økonomisk tilstand

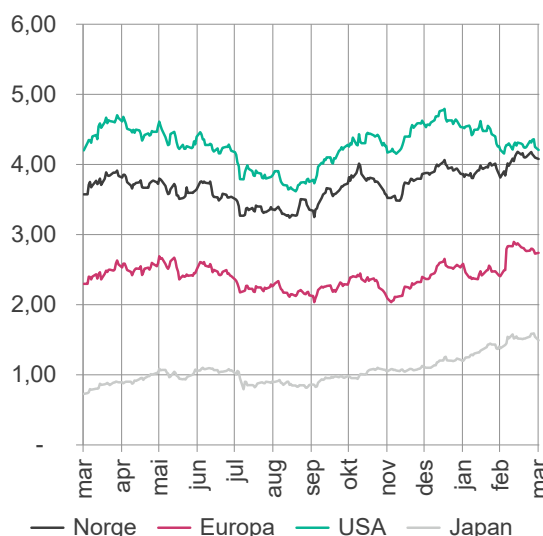
Mars ga mer av det samme som i februar. Den økonomiske utviklingen var generelt litt svakere, samtidig som usikkerheten øker. Markedene vektlegger usikkerheten mer og mer, og dette medfører tegn til at investeringene stopper opp, mens husholdningene begynner å spare mer. Handelskrig med økt toll fører normalt til lavere aktivitet. Markedene venter nå på utfallet av «liberation day», når Trump skal gi stort sett alle land økte tollsatser.

USA

Den 20. mars holdt som ventet FED (den amerikanske sentralbanken) renten uendret i intervallet 4,25-4,50 prosent. Veksten i den økonomiske aktiviteten og forholdene i arbeidsmarkedet er fortsatt gode. Samtidig har det blitt større usikkerhet rundt de økonomiske utsiktene. Sentralbanken nedjusterte vekstanslagene noe, og oppjusterte anslagene for inflasjonen litt. Arbeidsledigheten var stort sett uendret. Sentralbanksjef Powell overasket med hvor liten vekt som ble lagt på utsiktene for høyere inflasjonen. Den ble beskrevet som midlertidig. På pressekonferansen ble det sagt at pengepolitikken nå er slik at den kan håndtere både risikoene og usikkerheten rundt begge målene til sentralbanken. De er med andre ord klare til både øke og senke renten avhengig av hva som skal til for å nå målene om lav inflasjon og høyest mulig sysselsetting.

Arbeidsmarkedet viser noen tegn til svakheter, men karakteriseres fortsatt som stramt. Antallet personer som søker arbeidsledighetspenger er nå 242.000 mennesker. Dette er en liten økning, noe som sannsynligvis skyldes støy i dataene. Antallet som søker arbeidsledighetspenger for påfølgende uker er 1,86 millioner, noe som er omtrent på nivå med de siste ukene.

10 års rente i %

I februar falt inflasjonen til 2,8 prosent på årsbasis, mens kjerneinflasjonen falt til 3,1 prosent. Sentralbankens foretrukne mål for prisvekst er kjernedeflatoren for privat forbruk. Denne falt litt og er nå på 2,8 prosent årlig rate, fortsatt over FEDs mål på 2,0 prosent.

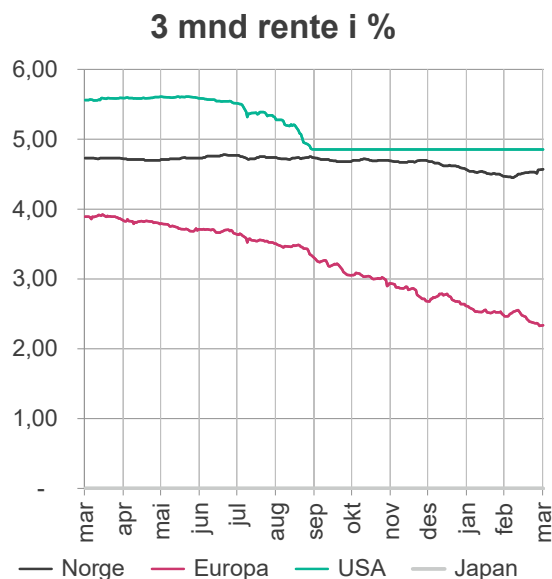
Case-Shiller indeksen, som viser utviklingen i de amerikanske boligprisene, har fortsatt en svakere utvikling, men er likevel opp med 4,7 prosent det siste året.

Det er ingen tvil om at sentralbanken er usikker på den videre utviklingen i økonomien. Økt toll vil kunne føre til økte priser og lavere aktivitet, noe som trekker i hver sin retning. Markedet priser inn nesten ett kutt i juni, og til sammen 2,5 kutt i løpet av

året. Vi tror sentralbanken vil se mest mulig nye data før de bestemmer seg for ett eventuelt rentekutt. Signalene fra sentralbanken er at de har tid og vil være dataavhengig når de skal vurdere.

Europa

Den 6. mars kuttet som ventet ECB (den europeiske sentralbanken) de tre sentrale styringsrentene med 0,25 prosentpoeng; innskuddsrenten (styringsrenten) til 2,50 prosent og reporenten til 2,65 prosent. Sentralbanken sa pengepolitikken er mye mindre innstrammende nå og at de trenger tid til å trekke konklusjoner om vekst og inflasjon som følge av de store finanspakkene til forsvar og infrastruktur. ECB gjentar at de er dataavhengig og har ingen forhåndsbestemt rentebane.

Arbeidsledigheten for eurolandene falt overraskende litt, til 6,1 prosent i februar. Ledigheten har ligget på dette nivået de siste månedene. Nivået er rekordlavt, noe som er litt overraskende, siden utviklingen i eurolandene er svak. Ledigheten ligger på 3,5 prosent i Tyskland og 7,4 prosent i Frankrike, mens land syd i eurosonen, som

Spania og Italia, ligger på henholdsvis 10,4 prosent og 5,9 prosent.

Prisveksten falt noe og ligger nå på en årsvekst på 2,2 prosent. Kjerneinflasjonen falt noe mer og er nå på 2,4 prosent, det laveste nivået siden januar 2022. Det er fallet i prisene på tjenester som trekker inflasjonen ned.

Det er priset inn 80 prosent sannsynlighet at ECB kutter renten med 0,25 prosentpoeng i april. Markedene priser så inn ytterligere ett til to rentekutt ut 2025. Diskusjonen blir nå mer om hvor sentralbanken tror nøytral rente er.

Norge

Den 27. mars holdt som ventet Norges Bank renten uendret på 4,50 prosent, og signaliserte samtidig at renten mest sannsynlig settes ned i løpet av året. Markedet hadde tvilt seg frem til sentralbanken mest sannsynlig ville holde renten uendret, etter det høye inflasjonstallet for februar. Prisveksten har tiltatt de siste månedene og vært klart høyere enn ventet, og lønnsveksten i fjor ble høyere enn anslått. Det kan tilsi at prisveksten fremover blir høyere enn vi tidligere har sett for oss. Den økonomiske aktiviteten falt mot slutten av fjoråret og var lavere enn ventet, men bedriftene i vårt regionale nettverk melder om høyere aktivitet i vinter. Samtidig har arbeidsledigheten falt litt og vært lavere enn ventet.

I mars styrket kronen seg fra 11,72 til 11,40 mot euro, og styrket seg fra 135,12 til 130,38 i forhold til den handelsvektede indeksen. Norges Bank vil nettokjøpe 26 millioner kroner på vegne av staten hver dag i april.

Ved utgangen av mars var arbeidsledig-

heten målt av NAV på 83.000 personer. Det er 64.500 helt ledige og 18.500 på tiltak, noe som utgjør 2,8 prosent ledighet. Justert for normale sesongvariasjoner var dette 600 flere enn i februar. Den totale ledigheten, som inkluderer de som er delvis ledige, er på 106.800 personer, ned fra 107.500 i februar. Dette tilsvarer 3,6 prosent av arbeidsstyrken. Ledigheten, målt ved arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fra SSB, var uendret på 3,9 prosent. Sentralbanken vektlegger NAV sine tall.

Veksten i konsumprisindeksen økte i februar til 3,6 prosent på årsbasis. Kjerneinflasjonen økte til 3,4 prosent, langt over Norges Banks anslag på 2,7 prosent. Importerte kjernepriser var opp 1,1 prosent, mens innenlandsk skapt inflasjon steg til 4,7 prosent. Matvareprisene og tjenester overrasket mest på oppsiden.

Kredittveksten var uendret på 3,6 prosent i februar. Kredittveksten for husholdninger steg til 4,0 prosent. Bedringen i boligmarkedet kan se ut til å slå ut i økt kredittvekst. Bedriftenes kredittvekst falt til 1,5 prosent. Detaljhandelen falt med 0,1 prosent i februar, etter en økning på 1,1 prosent i januar.

Det er større usikkerhet om utsiktene enn normalt, og det videre forløpet for renten vil avhenge av den økonomiske utviklingen. Dersom mer omfattende handelsrestriksjoner skulle føre til et tilbakeslag internasjonalt, vil også utsiktene for norsk økonomi kunne svekkes. Skulle oppgangen i prisveksten være mer midlertidig enn vi nå legger til grunn eller arbeidsledigheten øke mer, kan renten settes raskere ned enn vi nå ser for oss. Dersom det blir utsikter til at lønns- og prisveksten holder seg oppe lenger enn anslått, kan det bli behov for en

høyere rente enn vi nå ser for oss. Markedet forventer 1-2 kutt i løpet av året. Det er mulighet for kutt i juni, men mest sannsynlig blir første kutt i september.

RENTEMARKEDENE

Internasjonalt og Norge

I mars har de korte og lange rentene (2 og 10 års renter) falt noe i USA, men steget i Norge. I Norge ble det ventede rentekuttet i mars priset bort slik at renten har kommet opp med 20 basispunkter. Rentekurvene (forskjell mellom 10 og 2 års renten) har blitt brattere i USA og eurolandene, men gått motsatt vei i Norge. Kredittspredene har steget noe i mars.

I mars måned har de korte rentefondene levert en grei avkastning, mens de lengre fondene har en negativ avkastning som følge av stigende renter og kredittspreader. De fleste fondene har levert en avkastning litt bak sine respektive indekser, som følge av litt lengre løpetid enn indeksene.

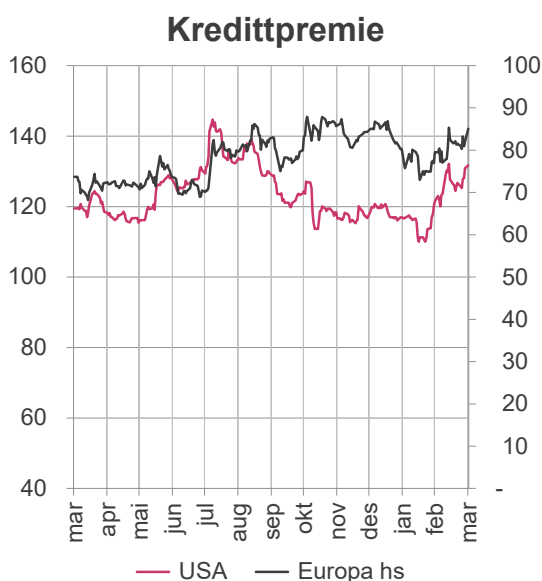
Kreditt

Kredittpåslaget mellom Bloomberg Global Aggregate Corporate Index og statsobligasjoner med tilsvarende løpetid økte med 0,07 prosentpoeng gjennom februar og endte på 0,96 prosent. Obligasjoner denominert i britiske pund hadde den største økningen i kredittpåslag, etterfulgt av amerikanske dollar og euro.

Tyske statsrenter økte en del gjennom måneden, mens de amerikanske statsrentene var forholdsvis uendret. Økningen i kredittpåslaget og økte tyske statsrenter var de dominerende avkastningsdriverne denne måneden, slik at den samlede effekten ble en negativ valutasikret månedsavkastning på 0,37 prosent for Bloomberg Global Ag-

gregate Corporate Index.

Markedet for nyutstedelser var aktivt i mars, slik de to første månedene i første kvartal også var. Totalt kom det inn 334 nye obligasjoner i indeksen, noe som i sum bidro til å øke netto utestående volum av globale kredittobligasjoner med 1,93 prosentpoeng. Den desidert største utstederen denne måneden var Mars Inc. som utstedte obligasjoner verdt USD 26 mrd. fordelt på 8 ulike obligasjoner. Utstedelsen skal bidra til å finansiere oppkjøpet av Kellanova, og var ifølge Bloomberg den åttende største utstedelsen i amerikanske dollar noensinne blant utstedere i Bloomberg Global Aggregate Corporate.

AKSJEMARKEDENE

Globalt

De globale aksjemarkedene (MSCI World målt i lokal valuta) falt med 5,0 prosent i mars. Ved utgangen av første kvartal er MSCI World ned 2,7 prosent. S&P 500 indeksen falt 5,6 prosent i løpet av måneden, mens den mer teknologidrevne Nasdaq-indeksen falt med hele 8,1 prosent. Markedsfallet traff bredt i mars, og det europeiske markedet falt også gjennom måneden. Det norske markedet klarte å holde seg på plus-

siden, og avsluttet første kvartal opp ca. 6,5 prosent. De sterkeste globale sektorene var energi og infrastruktur, mens teknologi og kommunikasjonstjenester har vært inne i en svak periode.

Markedet startet året sterkere enn forventet, gitt politiske uroligheter og frykt for global handelskrig. Men i mars har den økte spenningen i verden fått fotfeste i markedene, noe som har bremsset de fleste markedene og spesielt det amerikanske. Det store spørsmålet ved inngangen til andre kvartal er hvor langt handelskrigen vil gå, hvor høye tollmurene rundt USA vil være, og hvordan handelspartnerne deres vil svare. Norge vil i stor grad kunne påvirkes av økte tollsatser, men ettersom EU er det suverent største markedet for norsk eksport, vil hvordan tollregimet EU svarer med være det viktigste for norske selskaper.

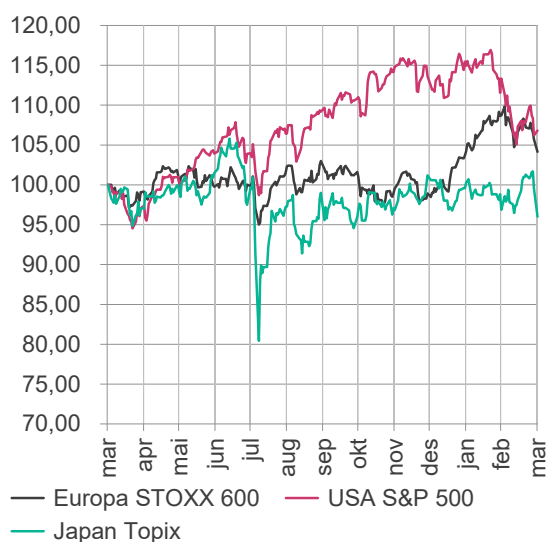
Mer Samfunnsansvar

KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar falt 10,7 prosent i mars, mens det valutasikrede fondet falt 5,3 prosent. Avkastningen var 0,3 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen MSCI World. Stor usikkerhet rundt tollmurer og vekstutsiktene i USA preget aksjemarkedene. Fondet tapte særlig på sine posisjoner i teknologiselskaper som halvlederfabrikanten Marvell Technology og softwareselskapet Atlassian Corp. Samtidig var fossil energi, som fondet ikke investerer i, en av få sektorer med positiv avkastning i mars. På den positive siden tjente fondet godt på gjenvinningsselskapet Radius Recycling som ble kjøpt opp med budpremie på 125 prosent.

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar falt 8,7 prosent i mars. Det var 0,4 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen. Nordens største selskap Novo Nordisk fortsatte den svake utviklingen og falt 28 prosent i mars.

Andre store poster som Volvo AB og Atlas Copco falt også tungt med 12 prosent negativ avkastning gjennom måneden. Fondet tjente derimot på sine posisjoner i norske finans- og eiendomsselskaper. Målt mot referanseindeksen bidro særlig fondets undervekt i Spotify Inc til meravkastning, mens kursoppgangen i våpenprodusentene SAAB AB og Kongsberggruppen ASA dro ned den relative avkastningen i mars.

Europa, USA og Japan

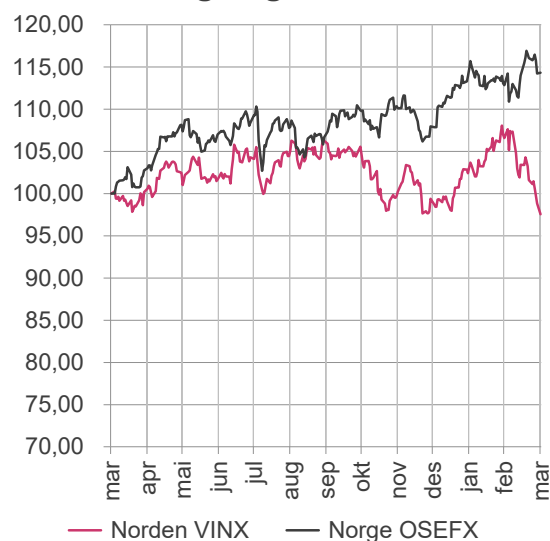

KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar falt med 6,8 prosent i mars. Avkastningen var 1,2 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen. De største taperne blant fondets selskaper var bilprodusentene Li Auto og Nio, som begge falt mer enn 20 prosent og infrastruktur-selskapet LS Electric, som falt 32 prosent. På den positive siden steg den kinesiske elbilprodusenten Zheijang Leapmotor 34 prosent. Taiwan var den klare taperen blant landene i fremvoksende markeder i mars med nedgang på hele 17 prosent, preget av fall i teknologisektoren. India og Brasil var blant de få landene med positiv avkastning i mars.

Norge

I mars skilte Oslo Børs seg positivt ut sammenlignet med internasjonale børser. OSEFX steg 1,3 prosent, og har steget 6,0 prosent hittil i år. Finans-, olje-, og forsvarssektorene bidro sterkest til oppgangen i måneden, mens fisk og shipping bidro negativt. Oljeprisen har også steget, med brent spot opp fra USD 71 pr fat ved starten av mars til USD 75 pr fat ved utgangen av måneden. Denne oppgangen skyldes hovedsakelig geopolitiske spenninger, som amerikansk press på Iran og mulig toll på olje fra Venezuela og Russland. På den andre siden kan et svekket etterspørselsbilde og økt OPEC+ produksjon føre til et svakere oljemarked.

Norge og Norden

Det globale aksjemarkedet var svakt i mars, preget av fortsatt sterk usikkerhet rundt Trumps politikk. Det amerikanske aksjemarkedet falt kraftig. Videre falt den europeiske indeksen STOXX600 4,2 prosent etter en sterk start på året, og er med det opp 5,2 prosent hittil i år. Av de globale MSCI World indeksene, var det selskapene innenfor syklisk konsum, teknologi og telekom som bidro sterkest negativt, og var i mars ned henholdsvis 8,2 prosent, 8,9

prosent og 7,5 prosent. Energi-sektoren var derimot opp 4,4 prosent, noe som forklarer energitunge Oslo Børs sin relativt sterke avkastning.

I mars har vi ikke foretatt betydelige skift i porteføljen. Vi prøver å balansere porteføljesammensetningen slik at makroøkonomiske- og politiske temaer ikke blir avgjørende for vår relative avkastning. Samtidig forsøker vi å utnytte volatiliteten ved å handle i selskapene der de fundamentale utsiktene står seg.

Fondsindeksen steg 1,3 prosent i mars, mens vår portefølje steg 0,7 prosent. De mest positive bidragsyterne var undervektene våre i Bakkafrost og Tomra, samt overvekten i Sats, Aker BP og Sparebank 1 SMN. De mest negative bidragsyterne var undervektene i Kongsberg Gruppen, Vår Energi og Sparebank 1 Sør-Norge, samt overvektene i Mowi, Salmar og Borregaard.

Nøkkeltall - utvalgte aksjeindekser ved siste månedsslutt

	Hist PE	Est PE	Pris/bok	Return on Equity	Est utbytte
MSCI World	4,35	4,35	0,45	0,00	1,9 %
S&P 500 Index	4,10	4,10	5,19	0,00	1,5 %
MSCI Europa	4,73	4,79	0,28	0,67	3,3 %
DAX Index (Frankfurt)	4,74	4,77	1,07	1,21	2,7 %
FTSE 100 Index (London)	4,68	4,71	3,06	3,04	3,8 %
CAC 40 Index (Paris)	4,47	4,48	5,06	4,07	3,3 %
MSCI Japan	4,80	5,17	0,12	2,44	2,7 %
MSCI AC Asia Pacific	4,75	4,86	1,17	1,45	2,7 %
Oslo Børs Hovedindeks	4,82	4,91	3,12	3,27	5,7 %
Oslo Børs Fondindeks	5,06	4,85	2,29	2,21	5,7 %
VINX 30 Index (Norden)	5,19	5,16	5,18	5,17	3,7 %
Stockholm 30 Index	5,27	5,26	5,14	5,14	3,7 %
Copenhagen 20 Index	17,1	17,2	3,55	19,8 %	2,6 %
Helsinki 25 Index	16,5	15,0	1,77	9,6 %	4,6 %
MSCI Emerging Markets	14,9	12,5	1,80	12,1 %	2,9 %
MSCI Brazil	11,5	7,7	1,66	12,4 %	6,6 %
MSCI Russia	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
MSCI India	23,9	21,3	3,78	15,8 %	1,5 %
MSCI China	13,6	11,5	1,58	11,7 %	2,3 %

Kilde: Bloomberg

Avkastning for KLP-fondene pr. 31.03.2025

	Klasse	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
		Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
INDEKSFOND									
KLP AksjeNorge Indeks	P	1,72 %	1,80 %	-0,09 %	6,35 %	6,42 %	-0,07 %	0,02 %	Oslo Børs Hovedindeks (OSEBX)
	S	1,72 %	1,80 %	-0,08 %	6,37 %	6,42 %	-0,05 %	0,02 %	
KLP AksjeNorden Indeks	P	-10,57 %	-10,77 %	0,20 %	-2,95 %	-3,04 %	0,09 %	0,36 %	MSCI Nordic Countries IMI Index
	S	-10,57 %	-10,77 %	0,21 %	-2,93 %	-3,04 %	0,12 %	0,36 %	
KLP AksjeGlobal Indeks	P	-10,39 %	-10,48 %	0,09 %	-8,81 %	-8,91 %	0,09 %	0,27 %	MSCI World Developed Markets
	S	-10,38 %	-10,48 %	0,09 %	-8,79 %	-8,91 %	0,11 %	0,27 %	
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret	P	-4,88 %	-4,92 %	0,03 %	-2,50 %	-2,54 %	0,03 %	0,25 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	-4,87 %	-4,92 %	0,04 %	-2,47 %	-2,54 %	0,07 %	0,25 %	
	S-1	-4,88 %	-4,92 %	0,04 %	-2,50 %	-2,54 %	0,04 %	0,25 %	
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks	P	-9,78 %	-9,83 %	0,05 %	-10,59 %	-10,70 %	0,11 %	0,24 %	MSCI World Small Cap
	S	-9,78 %	-9,83 %	0,06 %	-10,58 %	-10,70 %	0,13 %	0,24 %	
KLP AksjeVerden Indeks	P	-9,90 %	-10,01 %	0,11 %	-8,40 %	-8,47 %	0,07 %	0,31 %	MSCI All Country World
	S	-9,89 %	-10,01 %	0,11 %	-8,37 %	-8,47 %	0,10 %	0,31 %	
KLP AksjeFremv Markeder Indeks	P	-5,36 %	-5,71 %	0,35 %	-4,48 %	-4,53 %	0,05 %	0,43 %	MSCI Emerging Market
	S	-5,35 %	-5,71 %	0,36 %	-4,46 %	-4,53 %	0,07 %	0,43 %	
KLP AksjeEuropa Indeks	P	-6,72 %	-6,59 %	-0,14 %	2,41 %	2,48 %	-0,07 %	0,91 %	MSCI Europe
	S	-6,72 %	-6,59 %	-0,13 %	2,43 %	2,48 %	-0,04 %	0,91 %	
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret P	P	-3,59 %	-3,42 %	-0,17 %	6,55 %	6,75 %	-0,19 %	0,85 %	MSCI Europe valutasikret
	S	-3,58 %	-3,42 %	-0,16 %	6,58 %	6,75 %	-0,16 %	0,85 %	
KLP AksjeUSA Indeks	P	-11,84 %	-11,82 %	-0,02 %	-11,49 %	-11,51 %	0,03 %	0,27 %	MSCI USA
	S	-11,84 %	-11,82 %	-0,02 %	-11,47 %	-11,51 %	0,05 %	0,27 %	
	S-USD ²	-5,90 %	-5,89 %	-0,02 %	-4,55 %	-4,60 %	0,06 %	0,27 %	
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret	P	-5,85 %	-5,81 %	-0,04 %	-4,60 %	-4,61 %	0,00 %	0,25 %	MSCI USA valutasikret
	S	-5,85 %	-5,81 %	-0,04 %	-4,58 %	-4,61 %	0,03 %	0,25 %	
KLP AksjeAsia Indeks	P	-6,80 %	-6,76 %	-0,03 %	-6,93 %	-6,93 %	-0,01 %	0,37 %	MSCI Pacific
	S	-6,79 %	-6,76 %	-0,03 %	-6,91 %	-6,93 %	0,01 %	0,37 %	
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret	P	-0,90 %	-0,84 %	-0,05 %	-2,50 %	-2,37 %	-0,13 %	0,45 %	MSCI Pacific valutasikret
	S	-0,89 %	-0,84 %	-0,04 %	-2,48 %	-2,37 %	-0,11 %	0,45 %	
KLP AksjeTeknologi Indeks	P	-14,63 %	-14,61 %	-0,02 %	-17,93 %	-18,04 %	0,11 %	1,42 %	MSCI ACWI Info Tech Index NOK
	S	-14,62 %	-14,61 %	-0,01 %	-17,93 %	-18,04 %	0,12 %	1,42 %	
SVANEMERKEDE FOND									
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	P	-10,73 %	-10,48 %	-0,26 %	-8,84 %	-8,91 %	0,07 %	2,38 %	MSCI World Dev. Markets
	S	-10,73 %	-10,48 %	-0,25 %	-8,82 %	-8,91 %	0,08 %	2,38 %	
KLP AksjeGlobal Mer S.ansvar Val.sik.	P	-5,32 %	-4,92 %	-0,40 %	-2,65 %	-2,54 %	-0,11 %	2,23 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	-5,31 %	-4,92 %	-0,39 %	-2,63 %	-2,54 %	-0,09 %	2,23 %	
KLP AksjeFremv. M. Mer S.ansvar	P	-6,47 %	-5,71 %	-0,76 %	-4,58 %	-4,53 %	-0,05 %	2,68 %	MSCI Emerging Market
	S	-6,47 %	-5,71 %	-0,76 %	-4,56 %	-4,53 %	-0,03 %	2,68 %	
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar	P	-8,77 %	-9,08 %	0,31 %	-2,46 %	-0,52 %	-1,94 %	4,39 %	MSCI Nordic Countries IMI 10/40
	S	-8,77 %	-9,08 %	0,31 %	-2,45 %	-0,52 %	-1,92 %	4,39 %	
KLP Obligasjon Global Mer S.ansvar	P	-0,42 %	-0,36 %	-0,05 %	1,93 %	1,83 %	0,10 %	0,34 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
	S	-0,41 %	-0,36 %	-0,04 %	1,95 %	1,83 %	0,12 %	0,34 %	
KLP Obligasjon 1 år Mer S.ansvar	P	0,04 %	0,09 %	-0,05 %	1,12 %	1,11 %	0,01 %	0,17 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 1 Idx
	S	0,04 %	0,09 %	-0,05 %	1,12 %	1,11 %	0,01 %	0,17 %	
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	P	-0,12 %	-0,06 %	-0,06 %	1,36 %	1,35 %	0,01 %	0,16 %	Kombinasjonsindeks
	S	-0,11 %	-0,06 %	-0,05 %	1,39 %	1,35 %	0,04 %	0,16 %	
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	P	-1,66 %			0,07 %				Fondet har ikke indeks
	S	-1,65 %			0,09 %				
KLP Lang Horisont Mer S.ansvar	P	-5,22 %			-3,04 %				Fondet har ikke indeks
	S	-5,22 %			-3,03 %				
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	P	-8,61 %			-5,87 %				Fondet har ikke indeks
	S	-8,61 %			-5,86 %				

Avkastning for KLP-fondene pr. 31.03.2025

	Klasse	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
		Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
AKTIVE AKSJEFOND									
KLP AksjeNorge Aktiv	P	0,68 %	1,31 %	-0,63 %	5,32 %	5,97 %	-0,65 %	1,78 %	Oslo Børs Fondindeks (OSEFX)
	S	0,70 %	1,31 %	-0,61 %	5,38 %	5,97 %	-0,59 %	1,78 %	
FAKTORFOND									
KLP AksjeGlobal Flerfaktor	P	-7,63 %	-10,48 %	2,85 %	-5,12 %	-8,91 %	3,79 %	6,13 %	MSCI World Developed Markets
	S	-7,62 %	-10,48 %	2,86 %	-5,10 %	-8,91 %	3,81 %	6,13 %	
KLP AksjeGlobal Flerfaktor Valutasikret	P	-2,12 %	-4,92 %	2,80 %	1,23 %	-2,54 %	3,77 %	5,93 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	-2,11 %	-4,92 %	2,81 %	1,26 %	-2,54 %	3,80 %	5,93 %	
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	P	-7,23 %	-9,83 %	2,60 %	-6,81 %	-10,70 %	3,89 %	5,88 %	MSCI World Small Cap
	S	-7,22 %	-9,83 %	2,61 %	-6,78 %	-10,70 %	3,92 %	5,88 %	
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	P	-5,46 %	-5,71 %	0,26 %	-5,22 %	-4,53 %	-0,69 %	4,24 %	MSCI Emerging Markets
	S	-5,45 %	-5,71 %	0,26 %	-5,19 %	-4,53 %	-0,66 %	4,24 %	
RENTEFOND									
KLP Likviditet	P	0,33 %	0,36 %	-0,03 %	1,22 %	1,22 %	0,00 %	0,06 %	NBP Liquidity Low Risk Index
	S	0,33 %	0,36 %	-0,03 %	1,22 %	1,22 %	0,00 %	0,06 %	
KLP FRN	P	0,24 %	0,32 %	-0,08 %	1,37 %	1,33 %	0,04 %	0,13 %	NBP Norw. RM1-RM3 Fl. Rate Idx
	S	0,24 %	0,32 %	-0,08 %	1,37 %	1,33 %	0,04 %	0,13 %	
KLP Kort Stat	P	0,27 %	0,29 %	-0,02 %	0,99 %	1,01 %	-0,02 %	0,02 %	NBP Norw. Gov. TB
	S	0,27 %	0,29 %	-0,02 %	0,99 %	1,01 %	-0,02 %	0,02 %	
KLP Obligasjon 1 år	P	0,03 %	0,09 %	-0,07 %	1,11 %	1,09 %	0,01 %	0,09 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 1 Idx
	S	0,03 %	0,09 %	-0,07 %	1,11 %	1,09 %	0,01 %	0,09 %	
KLP Obligasjon 3 år	P	-0,51 %	-0,54 %	0,03 %	1,11 %	1,04 %	0,07 %	0,13 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 3 Idx
	S	-0,51 %	-0,54 %	0,03 %	1,11 %	1,04 %	0,07 %	0,13 %	
KLP Obligasjon 5 år	P	-1,23 %	-1,13 %	-0,09 %	0,93 %	1,03 %	-0,11 %	0,36 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 5 Idx
	S	-1,23 %	-1,13 %	-0,09 %	0,93 %	1,03 %	-0,11 %	0,36 %	
KLP Statsobligasjon	P	-0,88 %	-0,95 %	0,06 %	0,22 %	0,15 %	0,07 %	0,14 %	NBP Norw. Gov. Bonds Index
	S	-0,88 %	-0,95 %	0,06 %	0,23 %	0,15 %	0,07 %	0,14 %	
KLP Kredittobligasjon	P	-0,67 %	-0,56 %	-0,11 %	1,10 %	1,07 %	0,03 %	0,21 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 3 Idx
	S	-0,66 %	-0,56 %	-0,11 %	1,10 %	1,07 %	0,04 %	0,21 %	
KLP Obligasjon Global	P	-0,42 %	-0,36 %	-0,05 %	1,64 %	1,83 %	-0,19 %	0,22 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
	S	-0,41 %	-0,36 %	-0,04 %	1,66 %	1,83 %	-0,17 %	0,22 %	
KLP Obligasjon Global 3 år	P	0,23 %	0,27 %	-0,04 %	1,53 %	1,65 %	-0,13 %	0,13 %	Barclays Global Agg. Credit 1-5 Yrs
	S	0,24 %	0,27 %	-0,03 %	1,55 %	1,65 %	-0,11 %	0,13 %	
FONDSPAKKER									
KLP Nåtid	P	-0,19 %	-0,12 %	-0,07 %	1,27 %	1,34 %	-0,07 %	0,11 %	Kombinasjonsindeks
	S	-0,18 %	-0,12 %	-0,07 %	1,30 %	1,34 %	-0,04 %	0,11 %	
KLP Kort Horisont	P	-1,41 %			0,15 %				Fondet har ikke indeks
	S	-1,40 %			0,17 %				
KLP Lang Horisont	P	-4,23 %			-2,51 %				Fondet har ikke indeks
	S	-4,23 %			-2,50 %				
KLP Framtid	P	-6,90 %			-4,97 %				Fondet har ikke indeks
	S	-6,89 %			-4,96 %				
SPESIALFOND									
KLP Alfa Global Energi	S	-0,42 %			1,82 %			2,66 %	Fondet har ikke indeks
KLP Alfa Global Rente	S	0,22 %			0,93 %			0,78 %	Fondet har ikke indeks

	Effektiv rente (med markedsforventninger) ³ (%)	Effektiv rente (uten markedsforventninger) ³ (%)	Rentefølsomhet (%)	Kredittfølsomhet (år)
RENTEFOND				
KLP Kort Stat	4,35	4,35	0,45	0,00
KLP Statsobligasjon	4,10	4,10	5,19	0,00
KLP Likviditet	4,73	4,79	0,28	0,67
KLP Obligasjon 1 år	4,74	4,77	1,07	1,21
KLP Obligasjon 3 år	4,68	4,71	3,06	3,04
KLP Obligasjon 5 år	4,47	4,48	5,06	4,07
KLP FRN	4,80	5,17	0,12	2,44
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	4,75	4,86	1,17	1,45
KLP Kredittobligasjon	4,82	4,91	3,12	3,27
KLP Obligasjon Global 3 år	5,06	4,85	2,29	2,21
KLP Obligasjon Global	5,19	5,16	5,18	5,17
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	5,27	5,26	5,14	5,14

¹ Tracking error er ex-post, dvs et historisk basert tall basert på 12 månedlige avkastninger i forhold til referanseindeks, uten effekter fra svingprising.

² Avkastning for KLP AksjeUSA Indeks USD er oppgitt i amerikanske dollar.

³ Effektiv rente uttrykker forventet avkastning forutsatt at rentenivået, kredittrisikopremier og fondets rentefølsomhet ikke endrer seg i perioden. Det er beregnet som markedsverdivektet yield hvor yielden på norske papirer regnes med forfall lik første call dato. For valutaskiring beregnes carry med utgangspunkt i rentedifferansene på dagens markedskontrakter.

Effektiv rente med markedsforventninger beregner yield for FRN'er med en forward fixingkurve. Effektiv rente uten markedsforventninger legger 3M NIBOR til grunn.

Effektiv rente vil kunne endres fra dag til dag, og er derfor ingen garanti for avkastningen i perioden den er beregnet for.

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Verdien på fond som investerer i internasjonale markeder kan stige eller falle med valutasingninger.

Følgende informasjon er oversatt fra engelsk:

Kilde: MSCI. Denne informasjonen er kun til internt bruk og kan ikke distribueres eller brukes i forbindelse med utstedelse, tilbud eller salg av verdipapirer, finansielle produkter eller indekser. Verken MSCI eller annen tredjepart som er involvert i eller er forbundet med innsamling eller opprettelse av MSCI-dataene («MSCI»-partene) gir eksplisitte eller underforståtte garantier eller representasjoner av slike data (eller det som skal oppnås ved bruk av dem), og MSCI-partene fraskriver seg herved uttrykkelig alle garantier for originalitet, nøyaktighet, fullstendighet, salgbarhet eller egnethet for et bestemt formål med hensyn til slike data. Uten å legge begrensninger på noe av det foregående, skal ingen av MSCI-partene under noen omstendigheter ha ansvar for noen direkte, indirekte, spesielle straffer, følgetap eller andre tap (inkludert tapt fortjeneste) selv om de blir varslet om mulige tap.

Kilde: Euronext. Alle rettigheter til Euronext-indeksene og/eller Euronext-indeksenes varemerker tilhører Euronext og/eller dets lisensgivere. Verken Euronext eller dets lisensgivere har ansvar for eventuelle feil eller utelatelser i Euronext-indeksene eller underliggende data. Ingen videre distribusjon av Euronext-data og/eller bruk av Euronext-indeksvaremerker, med det formål å lage og/eller drifte et finansielt produkt, er tillatt uten Euronexts uttrykkelige eksplisitte skriftlige samtykke.

Kilde: Nordic Bond Pricing AS («NBP»). Alle rettigheter forbeholdt. Verken NBP eller dets lisensgivere har ansvar for eventuelle feil eller utelatelser i NBP-indeksene eller underliggende data. Ingen videre distribusjon av NBP-data og/eller bruk av NBP-indeks, med det formål å opprette og/eller drifte et finansielt produkt, er tillatt uten NBPs uttrykkelige skriftlige samtykke. NBP og/eller dets lisensgivere bestreber seg på å sikre at informasjonen som gis er nøyaktig, men garanterer ikke nøyaktigheten eller påliteligheten og påtar seg intet ansvar for direkte eller indirekte tap som oppstår på grunn av unøyaktigheter eller utelatelser. NBP og/eller dets lisensgivere påtar seg intet ansvar for noen beslutninger eller handlinger som er tatt som følge av informasjonen.

Kilde grafer og nøkkelindekser: Bloomberg Finance LP. Bloomberg® og de tilhørende lisensierte indeksene («indeksene») er tjenestemerker for Bloomberg Finance L.P. og dets tilknyttede selskaper, inkludert Bloomberg Index Services Limited («BISL»), administratoren av indeksene (samlet «Bloomberg») og har blitt lisensiert for bruk til visse formål av KLP Kapitalforvaltning AS («Lisenstakeren»). Bloomberg er ikke tilknyttet lisensinnehaveren, og Bloomberg verken godkjenner, vurderer eller anbefaler de finansielle produktene det refereres til her («finansielle produkter»). Bloomberg garanterer ikke aktualitet, nøyaktighet eller fullstendighet av data eller informasjon knyttet til indeksene eller de finansielle produktene.

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn		Kurser (NAV) 31.03.25	Kapital pr. fond 28.02.25	Årlig Forvalt- ningshonorar	Min. Kostpris
	Andelsklasse		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP AksjeNorge Indeks	P	4017,26	21 271	0,18	100
	S	4670,18		0,09	10 mill
KLP AksjeNorden Indeks	P	8665,14	9 430	0,18	100
	S	1272,55		0,09	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks	P	3181,55	100 132	0,18	100
	S	7809,19		0,09	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret P	P	3913,83	41 603	0,25	100
	S	4405,84		0,12	10 mill
	S-1	4330,09		0,22	1 mill
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks	P	1873,43	17 554	0,33	100
	S	1883,74		0,25	10 mill
KLP AksjeVerden Indeks	P	6600,61	13 676	0,25	100
	S	1485,95		0,13	10 mill
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks	P	2825,77	18 021	0,28	100
	S	2908,54		0,18	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks	P	2199,31	4 173	0,20	100
	S	3430,22		0,09	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret	P	1952,17	1 197	0,23	100
	S	2719,57		0,12	10 mill
KLP AksjeUSA Indeks	P	3680,23	20 361	0,20	100
	S	1557,97		0,09	10 mill
	S-USD	6476,69		0,06	USD 50 mill
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret	P	2445,73	1 131	0,23	100
	S	4220,86		0,12	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks	P	2073,72	1 664	0,20	100
	S	2832,23		0,10	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret	P	2170,20	284	0,23	100
	S	2084,35		0,13	10 mill
KLP AksjeTeknologi Indeks	P	883,46	280	0,23	100
	S	883,58		0,13	10 mill
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	P	2484,33	13 195	0,18	100
	S	1461,92		0,10	10 mill
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar Valutasikret	P	1669,01	3 458	0,23	100
	S	1281,19		0,13	10 mill
KLP AksjeFremv. Markeder Mer Samfunnsansvar	P	1029,11	1 672	0,28	100
	S	1140,18		0,18	10 mill
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar P	P	1714,75	2 568	0,18	100
	S	1181,46		0,10	10 mill
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	P	908,24	4 390	0,20	100
	S	1056,32		0,12	10 mill
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	P	1028,07	1 703	0,10	100
	S	1035,72		0,09	10 mill
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	P	990,65	3	0,22	100
	S	1053,05		0,12	10 mill
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	P	1082,65	192	0,22	100
	S	1102,27		0,13	10 mill
KLP Lang Horisont Mer Samfunnsansvar	P	1339,48	279	0,22	100
	S	1234,35		0,15	10 mill
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	P	1554,81	150	0,22	100
	S	1326,45		0,15	10 mill

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn		Kurser (NAV) 31.03.25	Kapital pr. 28.02.25	Årlig Forvalt- ningshonorar	Min. Kostpris
	Andelsklasse		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP AksjeNorge Aktiv	P	13128,96	10 479	0,75	100
	S	1305,31			
KLP AksjeGlobal Flerfaktor	P	3877,43	24 505	0,27	100
	S	1457,29			
KLP AksjeGlobal Flerfaktor Valutasikret	P	2373,62	759	0,30	100
	S	1293,13			
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	P	2033,11	2 844	0,45	100
	S	1378,90			
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	P	1716,54	2 905	0,40	100
	S	1372,78			
KLP Likviditet	P	1016,36	10 430	0,10	100
	S	1016,10			
KLP FRN	P	1067,65	2 899	0,10	100
	S	1024,03			
KLP Kort Stat	P	1027,65	3 359	0,10	100
	S	1024,60			
KLP Obligasjon 1 år	P	1034,06	1 303	0,10	100
	S	1031,33			
KLP Obligasjon 3 år	P	1020,94	1 242	0,10	100
	S	1028,65			
KLP Obligasjon 5 år	P	1223,54	3 071	0,10	100
	S	1019,23			
KLP Statsobligasjon	P	939,51	2 044	0,10	100
	S	1010,63			
KLP Kredittobligasjon	P	1052,66	5 960	0,10	100
	S	1031,80			
KLP Obligasjon Global	P	990,04	33 790	0,20	100
	S	1005,36			
KLP Obligasjon Global 3 år	P	1085,20	3 133	0,20	100
	S	1088,01			
KLP Nåtid	P	956,53	907	0,22	100
	S	1049,71			
KLP Kort Horisont	P	1150,97	213	0,22	100
	S	1126,45			
KLP Lang Horisont	P	2571,66	1 272	0,22	100
	S	1258,83			
KLP Framtid	P	2291,87	2 147	0,22	100
	S	1372,68			
Spesialfondet KLP Alfa Global Energi	S	2320,68	1 702	0,80*	1 mill
Spesialfondet KLP Alfa Global Rente	S	1003,18	1 620	0,80*	1 mill
Totalvolum			394 968		

* + 10% av verdistigningen over referanserenten, hvis verdien overstiger tidligere høyeste verdi. Fondene er kun tilgjengelig for profesjonelle kunder.

Fondenes regler for innskudd og uttak

INNSKUDD

Ved tegning av andeler før kl. 13 gis det kurs i fondet samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia Indeks, KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret, KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs) under forutsetning av at betalingen er identifiserbar på fondets konto innen kl. 15 og at kunden har sendt inn nødvendig dokumentasjon og informasjon.

UTTAK

Ved melding før kl. 13 gis uttakskurs samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia Indeks, KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret, KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs). Penger vil normalt være på kundens bankkonto 2-3 virkedager etter at uttaket er registrert her. Ved nyttår og spesielle hendelser kan det ta noen flere dager, men innenfor lovens krav om 10 dager. For de to spesialfondene må krav om innløsning varsles 10 virkedager før innløsning.

SVINGPRISING

Fondene bruker svingprising ved kjøp og salg av andeler. Les her for detaljer: <https://www.klp.no/fond/priser-og-vilkar/svingprising>

GENERELT

Alle oppgitte kurser og avkastningstall som publiseres, eller som kunden får oppgitt

i sine rapporter, er fratrukket årlig forvaltningshonorar (nettoavkastning).

Fondenes gebyrer eller rammevilkår kan endres av forvalteren etter regler som fastlegges av Finanstilsynet. Andelseierne varsles om endringer via e-mail forut for gjennomføringen. Det er ingen begrensning på antall uttak fra noen av fondene.

Samtlige investeringer i KLP-fondene er gjort i henhold til KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Forbehold

Denne rapporten baserer seg på kilder som av KLP Kapitalforvaltning vurderes som pålitelige. Det er imidlertid ikke mulig å garantere at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer KLP Kapitalforvaltnings oppfatning på det tidspunkt de ble utarbeidet, og vi forbeholder oss retten til å endre oppfatning uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. KLP Kapitalforvaltning påtar seg ikke ansvar for direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Verdien på fond som investerer i internasjonale markeder kan stige eller falle med valutasingninger.

KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE

Besøksadresse:

Dronning Eufemias gate 10, Oslo.

KLP KAPITALFORVALTNING AS

Postboks 400 Sentrum 0103 Oslo, Norge

www.klp.no

Sentralbord: 55 54 85 00